

Вибір оптимального методу оцінки ризику рекомендується здійснювати на основі урахування особливостей конкретної ринкової ситуації та конкретного об'єкта інвестування.

1. *Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посібник. – К.: Знання, 2006. – 227 с.*
2. *Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності. – К.: Алерта, 2003. – 338 с.*
3. *Гончаров А.Б. Інвестування: Навч. посібник. – Харків: ХНЕУ, 2005. – 227 с.*

А.В. Курганська,
студентка.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. О.М. Рудницька

ВПЛИВ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА СТАН ПІДПРИЄМСТВ

Нинішня світова фінансова криза вже стала причиною серії банкрутств провідних світових фінансових компаній та поширилась на реальний сектор світового господарства, знизилася попит на світових ринках та, як результат, обвалилася ціна на сировинних ринках. Не минула вона і Україну, національна економічна система якої є доволі інтегрованою.

За три квартали з початку 2008 року від світової фінансової кризи постраждало сім компаній будівельної галузі. Рейтингова агенція «Кредит-Рейтинг» прогнозує до кінця року 15 дефолтів компаній цієї галузі. Услід за будівельниками проблеми почалися і у виробників будівельних матеріалів. Не минула світова фінансова криза і металургійну галузь: зменшення авто- та іпотечного кредитування зумовило зниження попиту на житло та автомобілі, як наслідок зупиняється будівництво, автовиробники скорочують обсяги виробництва, попит на сталь у всьому світі падає. У таких умовах українські металургійні компанії згортають інвестиційні проекти, скорочують обсяги виробництва. Нестача коштів зумовила згортання планів ритейлерами, багато компаній змушені відмовитись від модернізації виробництва. Майже всі експортні галузі України скоротили обсяги продажу за кордон. Відтак, за оцінками Федерації

роботодавців України, у 2008 році від'ємне сальдо торговельного балансу може досягати 20–22 млрд. дол. [2, 3].

Сьогодні залучити кредит з-за кордону – дуже складна і довгострокова процедура, а українські банки кредитують на короткі терміни та під великі відсотки (13–20 % у доларах, 17–28 % у гривнях, вартість корпоративних позик у деяких банках сягає 35 % річних). Випуск облігацій, як один із способів залучення фінансових ресурсів, став проблематичним, адже продати всі емітовані папери вдається не кожному. Відсоткові ставки нині набагато вищі від торішніх [1, 3].

За умов нестачі фінансових ресурсів українські компанії, швидше за все, спробують вийти на нові ринки збуту, щоб продати нагромаджену на складах продукцію чи, навпаки, відмовляться від експансії з метою скорочення витрат на просування, переорієнтуються на випуск нової продукції або, що імовірніше, об'єднуються з конкурентами під одним найсильнішим брендом чи продадуть контрольний пакет акцій успішному гравцеві ринку. Можливим варіантом є скорочення постійних (зменшення заробітної плати, звільнення не ключових для компанії працівників, зниження орендної плати, аутсорсинг кадрів) та змінних (пошук дешевших джерел сировини, аутсорсинг технологічних процесів) витрат. Але знизити їх без шкоди для обсягу виробництва вдасться небагатьом. Наприклад, у металургії та будівельній галузі частка постійних витрат порівняно зі змінними є доволі незначною, а знайти джерела дешевої сировини практично нереально, тому доведеться зменшувати обсяги виробництва [1].

Деякі компанії (наприклад, автодилери, банки, інвесткомпанії) відмовляються від маркетингових досліджень, урізають рекламні бюджети, а в деяких випадках навіть звільняють працівників. Масове звільнення фахівців спостерігається на фондовому ринку, де жертвами здебільшого стають новачки-аудитори. Багато підприємств відмовляється від інвестиційних програм (будівельна галузь, металургія, ритейл), дехто застосовує ціновий демпінг з метою утримання позицій на існуючих ринках збуту [1].

Отже, світова фінансова криза, яка набирає обертів, не минула Україну і, вже нині спостерігається її негативний вплив на стан підприємств. Зважаючи на таку ситуацію – обмеженість фінансових ресурсів в умовах ускладнення доступу до зовнішніх кредитів та

відсутності вигідних умов внутрішнього кредитування, підприємці повинні зробити нелегкий вибір: або зупинити виробництво і, тримаючи високі ціни на продукцію, втратити ринки збуту, або знизити ціни і зберегти попит на продукцію та споживача. Перший шлях – це шлях спекулянтів, що отримують у короткостроковому періоді прибутки і виходять з виробництва, а другий шлях – це шлях виробників, які дбають про майбутнє. Тому, щоб «вижити» за цих умов, керівникам підприємств доведеться докласти багато зусиль для пошуку способів здешевлення продукції, утримання існуючого рівня рентабельності або його нульового значення.

1. Мільйон у кошику. Спецпроект «Корпоративні фінанси» / К. Дружсерученко, Н. Губенко, І. Лук'яненко, С. Скрябіна // Контракти. – 2008. – № 41. – С. 26–29. 2. Данилишин Б. Світова фінансова криза – тест для України. Дзеркало тижня. – 2008. – № 38. – С. 5. 3. Внаслідок світової фінансової кризи в Україні катастрофічно знижуються темпи виробництва // UBC – Український Бізнес канал. – Режим доступу: http://www.ubcuatv.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3368&Itemid=27.

І.В. Кусьо,

студент-бакалавр гр. ЕФІ-44.

Науковий керівник – ст. викл. О.Б. Курило

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Становлення сучасного ринку страхових послуг в Україні почалося разом з глибокими соціально-економічними реформами. Створення мережі страхових компаній стало необхідною умовою формування нового економічного, соціального й політичного середовища, пов'язаного з різними видами ризику. Актуальність огляду страхового ринку пояснюється стабільним зростанням останніми роками в Україні попиту на страхові послуги. Страхування істотно впливає на соціально-економічну стабільність суспільства і належить до кола чинників, що безпосередньо визначають рівень економічної